

Έτος ίδρυσης: 2012

Αριθμός τεύχους: 17

23-3-2015

Αφιέρωμα στην 25^η Μαρτίου 1821

Με ιδιαίτερη χαρά και κानοιδόνηση σας παρουσιάζουμε την ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας μας. Τα Πειραματικά Νέα ειδικοποιούν τη συμμετοχή όλων των μαθητών του Π.Π.Σ.Π. και σας καλούν να τα τιμήσετε με τα κείμενά σας και να τα δευρήσετε σαν τη δική σας ηλεκτρονική εφημερίδα,

υποβόδοντας της χρώμα με τη δική σας φωνή. Η συντακτική ομάδα καλεί όλους όσους ειδικοποιούν να συνεργαστούν να ειδικοκωννήσουν μαζί μας στέλνοντας μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: pepf@mail.com.

Η συντακτική ομάδα

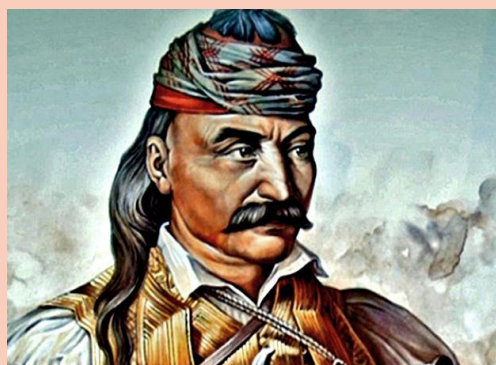

Η διπλή γιορτή της 25ης Μαρτίου

Από τον Νικόλα Κ., ΣΤ΄ Τάξη, ΠΠΣΠΠ

Την 25η Μαρτίου γιορτάζουμε την έναρξη της επανάστασης στην Αγία Λαύρα με τον Παλαιών Πατρών Γερμανό να υψώνει την σημαία της επανάστασης.

Οι επαναστατημένοι Έλληνες με τον συντονισμό της Φιλικής εταιρίας και την βοήθεια των ξένων δυνάμεων κατάφεραν να καταλάβουν πολλά εδάφη στην Πελοπόννησο, την στερεά Ελλάδα, την Ήπειρο και τα νησιά του Αιγαίου πελάγους.

Πολλοί σπουδαίοι στρατηγοί και αγωνιστές που έλαβαν μέρος στην επανάσταση ήταν: **Αναγνωσταράς, Αναγνωστόπουλος, Ανδρούτσος, Παλαιών Πατρών Γερμανός, Διάκος, Δυοβουνιώτης, Κανάρης, Καραϊσκάκης, Καψάλης, Κολοκοτρώνης, Κόχραν, Κριεζής, Κωλέττης, Μαυρογένους, Μακρυγιάννης, Μπότσαρης, Μπουμπουλίνα, Μιαούλης, Μαυροκορδάτος, Μαυρομιχάλη, Πετρόμπεης, Μπάιρον, Μαυροβουνιώτης, Νικηταράς, Ξάνθος, Πανουργιάς, Παπανικολής, Παπαφλέσσας, Τζαβέλας, Τσακάλωφ, Υψηλάντης Α., Υψηλάντης Δ., Φαβιέρος κ.ά.**

Ακόμα την 25^η Μαρτίου γιορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Με την λέξη Ευαγγελισμός αναφερόμαστε στην χαρμόσυνη είδηση για τον Χριστιανισμό, της επικείμενης γέννησης του Ιησού Χριστού, που δόθηκε από τον αρχάγγελο Γαβριήλ προς την Παναγία.

Γεώργιος Καραϊσκάκης

Από τους Πέτρο Κ., και Ανδρέα Τ., Ε΄ Τάξη, 43ο ΔΣ Πάτρας

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης ή Καραϊσκος ήταν Έλληνας επαναστάτης, αρχικά υπήρξε σπουδαίος αρματολός και στη συνέχεια κατέστη στρατηγός της Επανάστασης του 1821.

Τα παιδικά του χρόνια ήταν δύσκολα λόγω του οικογενειακού του ιστορικού αλλά και επειδή αναγκάστηκε να ζει μόνος χωρίς την υποστήριξη των γονέων του. Μεγάλη ψυχολογική και κοινωνική πίεση δέχθηκε λόγω του προηγούμενου. Ήταν φιλόνομος, βλάσφημος και βωμολόχος, χαρακτηριστικά που απέκτησε από αυτά τα δύσκολα παιδικά του χρόνια. Από την παιδική του ηλικία ήδη, κάνει τα πρώτα βήματά του ως Κλέφτης. Ο Καραϊσκάκης γίνεται περισσότερο γνωστός μετά την ενηλικίωσή του. Νεαρός έπεσε στα χέρια του Αλή Πασά των Ιωαννίνων, όπου και φυλακίσθηκε για παράνομες πράξεις, εκεί όμως έμαθε και κάποια γράμματα. Έτσι αρχικά υπηρέτησε στην αυλή του Αλή Πασά και τον ακολούθησε στην εκστρατεία του κατά του περίφημου Πασβάνογλου, του φίλου του Ρήγα Φεραίου. Στη εκστρατεία εκείνη ο Καραϊσκάκης αιχμαλωτίστηκε από τις δυνάμεις του Πασβάνογλου και κρατήθηκε για κάποιο χρόνο. Στη συνέχεια επέστρεψε στην αυλή του Αλή Πασά.

Η πιο σκοτεινή περίοδος της ιστορίας του Καραϊσκάκη θεωρείται η παραμονή του στην αυλή του Αλή Πασά, μέχρι που λιποτάχθηκε και πήγε στον Κατσαντώνη, όπως σημειώνει ο Γιάννης Βλαχογιάννης. Λέγεται πως όταν ο Αλή Πασάς ρώτησε κάποτε τον Καραϊσκάκη τι θα ήθελε να του προσφέρει, εκείνος του απάντησε:

"Αν με γνωρίζεις άξιο για αφέντη, κάνε με αφέντη, αν για δούλο, κάνε με δούλο".

Μόλις ξέσπασε η Επανάσταση ο Γώγος Μπακόλας και ο Καραϊσκάκης έκαψαν τον οχυρό πύργο του χωριού Καλύβια του Μάλιου (επαρχία Ραδοβυζίου). Τα Άγραφα και το αρματολίκι αυτών στα τελευταία χρόνια πριν την Επανάσταση, τα κατείχαν οι απόγονοι του περίφημου Γιάννη Μπουκουβάλα (που πέθανε το 1872). Ο Καραϊσκάκης από νεαρή ηλικία φιλοδοξούσε να γίνει κάποια μέρα καπετάνιος των Αγράφων και το κατόρθωσε πράγματι το 1821 βοηθούμενος και από τον Γιαννάκη Ράγκο και τους περί αυτόν Βαλτινούς, αναγνωρισμένος ακόμη και από τις Σουλτανικές αρχές της Λάρισας.

Κάτοχος πλέον των Αγράφων, στην αρχή απέφυγε να προσβάλει τους Τούρκους, υποκρινόμενος υποταγή στον Σουλτάνο προκειμένου να αποφύγει επιδρομές Τούρκων στη περιοχή του. Το 1822 ήλθε σε έντονες προστριβές με τον Γιαννάκη Ράγκο που αξίωνε και αυτός την αρχηγία των Αγράφων. Με την εισβολή των Τούρκων στη Στερεά Ελλάδα (Νοέμβριος 1822) ο Καραϊσκάκης ειδοποίησε από τα Άγραφα τον γέροντα Πανουργιά «ότι διαπραγματεύθηκε προσωρινά με τους Τούρκους να αρχηγέψει στα Άγραφα και έτσι αυτοί να μην έλθουν» ενώ «τα "δικαιώματα" θα τα έστελνε ο ίδιος σ' εκείνους». Έτσι ενωμένοι ο Καραϊσκάκης με τους Στορνάρη και Γρηγόρη Λιακατά, προέβησαν σε συμφωνία με τον Βαλή της Ρούμελης Χουρσίτ Πασά, εξαγοράζοντας τον

καιρό και περιμένοντας τα αποτελέσματα των εκστρατειών του κατά του Μεσολογγίου, κατά της Ανατολικής Ελλάδας καθώς και της εκστρατείας του Δράμαλη. Και "αν χρειάζονται στρατιωτική βοήθεια να τους πέμψει" έγραφε τότε ο Καραϊσκάκης.

Μετά τη λύση της πρώτης πολιορκίας του Μεσολογγίου (31 Δεκεμβρίου 1822) όταν μέρος του στρατού του Ομέρ Βρυώνη και του Κιουταχή χρειάστηκε από το Αργίνιο να μετακινηθεί διερχόμενο από τα Άγραφα, στρατού του οποίου ηγούνταν οι Ισμαήλ Πασάς Πλιάσας, Ισμαήλ Χατζή Μπέντου και Άγος, ο Καραϊσκάκης προκατέλαβε με χίλιους περίπου άνδρες την διάβαση και ανάγκασε τους εχθρούς κοντά στον Άγιο Βλάση, να οπισθοχωρήσουν στο Αργίνιο, μετά από πεισματώδη μάχη. Ο ίδιος στη συνέχεια αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τα Άγραφα και να μεταβεί στην Ιθάκη προκειμένου να συναντήσει έμπειρους γιατρούς για την αντιμετώπιση της φυματίωσης από την οποία έπασχε. Οι γιατροί λίγες ελπίδες ζωής έδωσαν στον ήρωα και του συνέστησαν να μείνει στο νησί.

Ο Καραϊσκάκης, νοσταλγώντας τη Ρούμελη και τα Άγραφα, επέστρεψε από την Ιθάκη στο Μεσολόγγι και ζήτησε επίμονα να διορισθεί αρχηγός των ελληνικών πλέον όπλων της επαρχίας των Αγράφων. Αλλά ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος δεν δέχθηκε. Οι Τζαβελίοι αλλά και άλλοι οπλαρχηγοί ήταν υπέρ του, ενώ εναντίον του ήταν μόνο ο Μαυροκορδάτος, που ηθελημένα παραγνώριζε τον ήρωα προκειμένου να υποστηρίξει τον περί αυτόν Γιαννάκη Ράγκο. Συνέβησαν τότε και κάποιες συμπλοκές μεταξύ οπαδών του Καραϊσκάκη και Μεσολογγιτών όταν εκείνοι κατέλαβαν το Αιτωλικό και αιφνίδια το Βασιλάδι, τα οποία και αργότερα περιήλθαν στην υπό τον Μαυροκορδάτο διοίκηση του Μεσολογγίου.

Τότε ο Μαυροκορδάτος κατηγόρησε τον Καραϊσκάκη μετά από ομολογία του Κωνσταντίνου Βουλπιώτη, που είχε μεταβεί στα Γιάννενα, ότι: "ο γιος της Καλογριάς είχε στείλει επιστολή στον Ομέρ Βρυώνη με την υπόσχεση να του παραδώσει το Μεσολόγγι και το Αιτωλικό". Έτσι διόρισε επιτροπή προκειμένου να εξετάσει την "αποκάλυψη προδοσίας".

Στις 30 Μαρτίου 1824 συστάθηκε η παραπάνω επιτροπή και στις 2 Απριλίου 1824 (σε 3 μέρες) εκδόθηκε προκήρυξη των εγκλημάτων του Καραϊσκάκη με τον τίτλο «Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος». Κατά την προκήρυξη που ήταν πράξη διοικητική και όχι δικαστική, η εν λόγω επιτροπή έκρινε τον Καραϊσκάκη ένοχο «εσχάτης προδοσίας» άνευ δίκης. Παρ' όλα αυτά είναι αμφίβολο αν η απόφαση εκείνη της επιτροπής δημοσιεύθηκε ποτέ. Πάντως ο ήρωας στερήθηκε όλων των βαθμών και των αξιωματικών του και διατάχθηκε να αναχωρήσει από το Αιτωλικό. Οι δε πολίτες διατάχθηκαν να αποφεύγουν κάθε επικοινωνία με τον «εχθρό της πατρίδας», τον Καραϊσκάκη, εφόσον αυτός «δεν μετανοήσει και προσπέσει στο έλεος των Ελλήνων και ζητήσει συγχώρησιν», θεωρώντας ότι το έλεος των Ελλήνων το εκπροσωπούσε ο Μαυροκορδάτος. Ανάλογη απόφαση δεν είχε προηγουμένως

εκδοθεί ούτε κατά των Τούρκων. Έτσι στις 3 Μαΐου 1824 (ανήμερα της έκδοσης της προκήρυξης) ο Καραϊσκάκης με πολλούς οπαδούς του αναχώρησε από το Αιτωλικό και επιχειρώντας ανεπιτυχώς να καταλάβει τα Άγραφα μετέβη στο Καρπενήσι. Στις 27 Μαΐου του ίδιου έτους ζήτησε εγγράφως συγνώμη από τον Α. Μαυροκορδάτο, που όμως δεν εισακούστηκε. Τελικά στις 25 Ιουνίου 1824 κατέφυγε στο Ναύπλιο όπου η Κυβέρνηση του αναγνώρισε όλους τους βαθμούς και τα αξιώματά του.

Πηγή:

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%8E%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CF%81%CE%B1%CF%8A%CF%83%CE%BA%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82

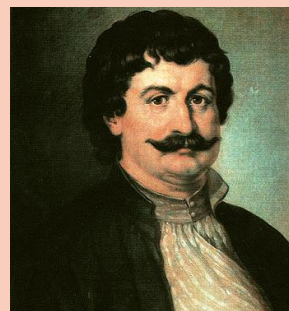

Ρήγας Φεραίος

Από τον Οδυσσέα Φ., Ε' Τάξη, 43° ΔΣ Πάτρας

Γεννήθηκε το 1757 στο Βελεστίνο της Θεσσαλίας, γι' αυτό λέγεται και Βελεστινλής.

Από το 1769-1777 βρίσκεται στα χωριά του Πηλίου. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε στη Ζαγορά και μετά την αποφοίτησή του πήγε σε διάφορες περιοχές της Θεσσαλίας. Συνέχισε τις σπουδές του στην Κωνσταντινούπολη το 1780, έμαθε ξένες γλώσσες και εργάστηκε ως γραμματικός.

Το 1788 εγκαταστάθηκε στο Βουκουρέστι και εργάστηκε ως «γραμματικός» και υπάλληλος των ηγεμόνων της Βλαχίας.

Το 1790 βρίσκεται για 6 μήνες στη Βιέννη ως διερμηνέας και γραμματικός ανώτερου αξιωματούχου. Εκεί έκανε πολλές γνωριμίες σημαντικές και έδωσε να του εκδώσουν τα δύο πρώτα του βιβλία.

Το 1791 επιστρέφει στο Βουκουρέστι και το 1796 ξαναπηγαίνει στη Βιέννη, όπου τυπώνει πολλές χάρτες, μεταξύ των οποίων και τη μεγάλη Χάρτα της Ελλάδας.

Το 1797 γράφει στη Βιέννη και τυπώνει μυστικά τον Θούριο σ' ένα επαναστατικό έντυπο που περιλάμβανε και τα Δίκαια του ανθρώπου, τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη, καθώς και το Σύνταγμα του Ρήγα.

Το 1797 συλλαμβάνεται στην Τεργέστη με την κατηγορία της συνωμοσίας από τις αυστριακές αρχές.

Τον Φεβρουάριο του 1798 οδηγείται στη Βιέννη, φυλακίζεται και μετά την ανάκρισή του παραδόθηκε στους Τούρκους, οι οποίοι μετά από πολλά βασανιστήρια τον θανάτωσαν με στραγγαλισμό στο Βελιγράδι μαζί με άλλους επτά συντρόφους του.

Παπαφλέσσας

Από τον Μάνο Α., Ε' Τάξη, 43^ο ΔΣ Πάτρας

Ο Γρηγόριος Δικαίος (1788-1825) ή περισσότερο γνωστός ως Παπαφλέσσας ήταν κληρικός, πολιτικός και αγωνιστής, ήρωας της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Γεννήθηκε στην Πολιανή Μεσσηνίας, φοίτησε στη Σχολή Δημητσάνας, και μόνασε στο μοναστήρι της Παναγιάς της Βελανιδιάς, στην Καλαμάτα όπου πήρε το όνομα Γρηγόριος (παπάς Παπαφλέσσας). Εξαιτίας του χαρακτήρα του εγκατέλειψε την Πελοπόννησο περνώντας στην Ζάκυνθο, και αργότερα πήγε στην Κωνσταντινούπολη. Εκεί χειροτονήθηκε αρχιμανδρίτης από τον Γρηγόριο Ε' με το εκκλησιαστικό Οφίκιο «Δικαίος».

Στην Κωνσταντινούπολη γνωρίστηκε με τον Παναγιώτη Αναγνωστόπουλο, ο οποίος τον μύησε στη Φιλική Εταιρεία. Στάλθηκε στις παραδουνάβιες ηγεμονίες (Μολδαβία και Βλαχία), για να προπαρασκευάσει την Επανάσταση. Όταν ο Υψηλάντης αποφάσισε να ξεκινήσει ένοπλο αγώνα από τη Μολδοβλαχία, η Φιλική Εταιρεία τον Ιανουάριο του 1821 έστειλε τον Παπαφλέσσα στην Πελοπόννησο για να ξεσηκώσει κι εκεί τον λαό.

Διόρισε Αρχιστράτηγο Πελοποννήσου τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και πρωτοστάτησε στην απελευθέρωση της Καλαμάτας στις 23 Μαρτίου 1821. Διακρίθηκε για την ανδρεία του σε πολλές μάχες στην Πελοπόννησο και στην Αρκαδία, έχοντας ως ορμητήριο τη μονή της Ρεκίτσας κοντά στο Διρράχι. Συμμετείχε στην Α' και Β' Εθνοσυνέλευση. Κατά την διάρκεια του εμφύλιου πόλεμου υποστήριξε αυτούς που καταδίωξαν τον Κολοκοτρώνη και τους άλλους πολεμιστές και διορίστηκε υπουργός εσωτερικών και αστυνομίας από την κυβέρνηση Κουντουριώτη. Όταν το 1825 ο Ιμπραήμ εισέβαλε στην Πελοπόννησο, πρώτος ο Παπαφλέσσας ζήτησε να ελευθερωθούν οι φυλακισμένοι πολεμιστές, αλλά δεν

εισακούστηκε. Έτσι αναγκάστηκε να εκστρατεύσει ο ίδιος με 2000 άνδρες για να ανακόψει την προέλαση του Ιμπραήμ, και πήγε στο Μανιάκι της Μεσσηνίας. Στις 19 Μαΐου όταν φάνηκαν τα αιγυπτιακά στρατεύματα, πολλοί από τους άνδρες του Παπαφλέσσα διασκορπίστηκαν και έμεινε με 300 (ή κατά άλλους 600) πολεμιστές. Στις 20 Μαΐου βρήκε τον θάνατο προβάλλοντας απεγνωσμένη αντίσταση μαζί με τους λίγους άνδρες που του είχαν μείνει.

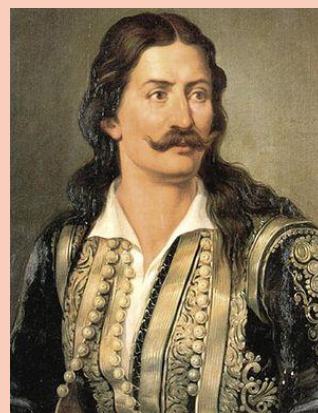
Πηγή: <http://el.wikipedia.org>

Αθανάσιος Διάκος

Από τον Θεοδωρή Τ., Ε' Τάξη, 43^ο ΔΣ Πάτρας

Ο **Αθανάσιος Διάκος** ήταν ένας από τους Έλληνες πρωταγωνιστές ήρωες - οπλαρχηγούς του πρώτου έτους της Επανάστασης του 1821 που έδρασε στη Στερεά Ελλάδα. Σύμφωνα με μια εκδοχή, το πραγματικό του όνομα ήταν *Αθανάσιος Μασσαβέτας*. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία το 1818 και το 1820 έγινε αρματολός στη Λιβαδειά. Τον Απρίλιο του 1821 σε συνεργασία με άλλους οπλαρχηγούς κατέλαβε το φρούριο της Λιβαδειάς και χρησιμοποιώντας το σαν ορμητήριο, έδωσε πολλές νικηφόρες μάχες. Κατέλαβε την γέφυρα της Αλαμάνας και στις 22 Απριλίου 1821 έδωσε μάχη με τα στρατεύματα του Ομέρ Βρυώνη. Στη μάχη αυτή συνελήφθη και αφού μεταφέρθηκε στη Λαμία δολοφονήθηκε με ανασκολοπισμό (λογοτεχνικά αναφέρεται ότι "*σουβλίστηκε*") από τους Τούρκους και κάρηκε στις 24 Απριλίου 1821.

Ο Ελληνικός Στρατός του απένειμε τιμητικά τον βαθμό του Στρατηγού.

Έγινε μοναχός σε ηλικία δεκαεπτά ετών και, λόγω της αφοσίωσής του στη χριστιανική πίστη και της ιδιοσυγκρασίας του, έγινε πολύ γρήγορα διάκος. Η λαϊκή παράδοση αναφέρει πως όταν ο Αθανάσιος Διάκος ήταν μοναχός, ένας Τούρκος πασάς πήγε στο μοναστήρι του Προδρόμου στην Αρτοτίνα με τα στρατεύματά του και εντυπωσιάστηκε απ' την εμφάνιση του νεαρού μοναχού. Ο Διάκος προσβλήθηκε απ' τα λεγόμενα του Τούρκου (και την μετέπειτα πρόταση) και μετά από καβγά τον σκότωσε. Έτσι αναγκάστηκε να φύγει στα κοντινά βουνά και να γίνει κλέφτης. Κατά μια άλλη εκδοχή, σε ένα γάμο στην Αρτοτίνα, όπου γλεντούσαν και πυροβολούσαν όπως συνηθιζόταν, είχε πάρει μέρος και ο Διάκος. Μια αδέσποτη σφαίρα βρήκε και σκότωσε τον γιο της Κοντογιάννενας, που ήταν από μεγάλο σόι της Κοσταρίτσας (ενός γειτονικού χωριού της Αρτοτίνας). Ο φόνος καταλογίστηκε από όλους, Χριστιανούς και Τούρκους, στον Διάκο και ας μην ήταν καθόλου βέβαιο πως εκείνος, άθελά του, ήταν ο φονιάς. Αναγκάστηκε έτσι να κρυφτεί στα περίχωρα γιατί τον αναζητούσαν τα τουρκικά αποσπάσματα. Αργότερα τον Δεκαπενταύγουστο, στο πανηγύρι της Παναγίας, ο Διάκος κατέβηκε στο χωριό. Οι Τούρκοι, που παραμόνευαν, τον συνέλαβαν μαζί με κάποιον Καφέτζο που κυνηγούσαν και τους οδήγησαν δεμένους στον Φεράτ-εφέντη, διοικητή του Λιδωρικού, ο οποίος τους φυλάκισε. Ο Διάκος κατάφερε να αποδράσει μαζί με τον Καφέτζο και να φύγουν στα βουνά. Μαζί έφτασαν στο λημέρι του ξακουστού κλέφτη της Δωρίδας, Τσαμ.

Αρχικά κλέφτης υπό την εξουσία διαφόρων καπετάνιων της Ρούμελης, διακρίνεται σε διάφορες συγκρούσεις με τους Τούρκους. Ο Καπετάνιος Τσαμ Καλόγερος, σε μια συμπλοκή

με τους Τούρκους, πληγώθηκε βαριά στο πόδι και θα έπεφτε στα χέρια τους αν ο Διάκος δεν έμενε να τον υπερασπιστεί. Με το σπαθί στο χέρι, τον σήκωσε και τον μετέφερε ως την Γραμμένη Οξυά, μια ψηλή ράχη, δύο ώρες από την Αρτοτίνα. Εκεί έφτασαν και οι άλλοι Κλέφτες και μπροστά τους είπε ο Τσαμ Καλόγερος: «*Αν πεθάνω, αυτός πρέπει να γίνει καπετάνιος σας*».

Αργότερα οι Κλέφτες χωρίστηκαν σε μπουλούκια (μικρές ομάδες), κατατρεγμένοι από το κυνήγι των Τούρκων. Ένα μπουλούκι έγινε από τον Διάκο, τον Γούλα και τον Σκαλτσοδήμο. Εκείνο τον καιρό, έμαθε ο Διάκος ότι πέθαναν ο πατέρας του κι ένας από τους αδερφούς του, ο Απόστολος. Ο Διάκος είχε δύο αδερφούς, τον Απόστολο και τον Κωνσταντίνο, που τον έλεγαν και Μασσαβέτα και δύο αδερφές, την Καλομοίρα και την Σοφία. Ο πατέρας του με τον Απόστολο και τον Κωνσταντίνο, είχαν προτιμήσει την τσοπάνικη ζωή και τότε ήταν με τα κοπάδια τους στα χειμαδιά. Ένα Τούρκικο απόσπασμα που έφτασε στην καλύβα τους, συνέλαβε πατέρα και γιό επειδή βοήθησαν και πρόσφεραν φαγητό σε κλέφτες και τους πήγαν δεμένους στον Πατρασίκι (Υπάτη). Ο Κωνσταντίνος δεν βρισκόταν εκεί και έτσι γλύτωσε. Οι άλλοι δύο όμως βρήκαν τον θάνατο στη φυλακή την ίδια νύχτα. Μόλις πληροφορήθηκε το γεγονός ο Διάκος, ορκίστηκε να εκδικηθεί. Τουρκικό απόσπασμα δεν προλάβαινε να ξεμυτίσει και το αποδεκάτισε με τα παλικάρια του. Από τότε άρχισαν να αναζητούν και το αρματολίκι της περιοχής. Έτσι μια μέρα, οι κλέφτες, ορμώντας στα Μπαϊρία (θέση κοντά στην Αρτοτίνα), απήγαγαν την Κρουστάλλω, κόρη του Μπαμπαλή, κοτζαμπάση της Δωρίδας. Οι κλέφτες την πήγαν στην Καρυά, στο λημέρι τους. Ζήτησαν από τον Μπαμπαλή, αν θέλει το κορίτσι του, να πάει στο Λιδωρίκι και να ενεργήσει, ώστε να τους δώσουν οι Τούρκοι το αρματολίκι. Και το πέτυχαν.

Εκείνη την περίοδο ο Αλή πασάς, στα Γιάννενα, έκανε σχέδια εναντίον του Σουλτάνου και κάλεσε στην έδρα του όλους τους καπετάνιους, Αρβανίτες και Χριστιανούς. Ανάμεσα τους και τον Σκαλτσοδήμο (σαν αντιπρόσωπο των αρματολών του Λιδωρικίου). Εκείνος όμως έστειλε τον Διάκο στη θέση του. Ο Αθανάσιος Διάκος υπήρξε αρματολός για δύο χρόνια (1814-1816) στο στρατό του Αλή πασά τον ίδιο καιρό με τον Οδυσσέα Ανδρούτσο.

Όταν ο Ανδρούτσος έγινε καπετάνιος μιας μονάδας αρματολών στη Λιβαδειά, ο Διάκος ήταν για ένα χρόνο πρωτοπαλικάρο του. Στα χρόνια που ακολουθούν και που καταλήγουν στην Επανάσταση του 1821, ο Διάκος είχε φτιάξει τη δική του ομάδα κλεφτών και όπως πολλοί άλλοι καπετάνιοι κλεφτών και αρματολών γίνεται μέλος της Φιλικής Εταιρίας.

Σύντομα μετά από το ξέσπασμα των εχθροπραξιών, ο Διάκος κι ένας ντόπιος καπετάνιος και φίλος, ο Βασίλης Μπούσγος, οδήγησαν ένα απόσπασμα μαχητών στη Λιβαδειά με σκοπό την κατάληψη της. Στις 1 Απριλίου του 1821, μετά από τρεις ημέρες άγριας μάχης από σπίτι σε σπίτι, το κάψιμο του σπιτιού του Μιρ Αγά (συμπεριλαμβανομένου του χαρεμιού) και την κατάληψη του κάστρου, η πόλη έπεσε στους Έλληνες. Η Λιβαδειά, ελεύθερη πλέον, σήκωσε την ελληνική σημαία στις 4 Απριλίου στο κάστρο και την θέση *Ωρα*. Ο Χουρσίτ πασάς, εντεταλμένος από τον Σουλτάνο, έστειλε δύο από τους ικανότερους διοικητές του απ' τη Θεσσαλία, τον Ομέρ Βρυώνη και τον Κιοσέ Μεχμέτ, επικεφαλής 8.000 πεζών και 900 ιππέων Τούρκων με διαταγή να καταστείλουν την επανάσταση στη Ρούμελη και μετά να προχωρήσουν στην Πελοπόννησο και να σταματήσουν την πολιορκία της Τριπολιτσάς. Ο Χουρσίτ στηριζόταν στις ικανότητες του Ομέρ Βρυώνη. Ο Βρυώνης, αλβανικής καταγωγής και πασάς του Βερατίου, ήταν ικανότατος στρατηγός και γνώριζε πολύ καλά τα εδάφη και τους Έλληνες οπλαρχηγούς, τους περισσότερους εκ των οποίων είχε γνωρίσει στην αυλή του Αλή πασά. Μαζί τους ήταν και οι Αρβανίτες αρχηγοί Τελεχά-βέης, Χασάν Τομαρίτσας, και Μεχμέτ Τσαπάρας.

Ο Διάκος και το απόσπασμά του, που ενισχύθηκαν από τους μαχητές Πανουργιά και Δυοβουνιώτη, αποφάσισαν να αποκόψουν την τούρκικη προέλαση στη Ρούμελη με την λήψη αμυντικών θέσεων κοντά στις Θερμοπύλες. Η ελληνική δύναμη των 1.500 ανδρών

χωρίστηκε σε τρία τμήματα: ο Δυοβουνιώτης θα υπερασπιζόταν τη γέφυρα του Γοργοποτάμου, ο Πανουργιάς τα ύψη της Χαλκωμάτας, και ο Διάκος τη γέφυρα της Αλαμάνας.

Στρατοπεδεύοντας στο Λιανοκλάδι, κοντά στη Λαμία, οι Τούρκοι διαίρεσαν γρήγορα τη δύναμή τους. Η κύρια τούρκικη δύναμη επιτέθηκε στο Διάκο. Η άλλη επιτέθηκε στο Δυοβουνιώτη, του οποίου το απόσπασμα γρήγορα οδηγήθηκε σε οπισθοχώρηση, και η υπόλοιπη στον Πανουργιά, οι άντρες του οποίου υποχώρησαν όταν πληγώθηκε σοβαρά, ενώ βρήκαν ηρωικό θάνατο, μεταξύ των άλλων ανδρών, και ο επίσκοπος Σαλώνων Ησαΐας με τον αδερφό του Παπαγιάννη. Έχοντας η πλειοψηφία των Ελλήνων υποχωρήσει, οι Τούρκοι συγκέντρωσαν την επιθετική τους ισχύ ενάντια στη θέση του Διάκου στη γέφυρα της Αλαμάνας. Βλέποντας ότι ήταν θέμα χρόνου προτού κατακλυστούν απ' τον εχθρό, ο Μπούσος, που πολεμούσε παράλληλα με τον Διάκο, του πρότεινε να υποχωρήσουν. Ο Διάκος επέλεξε να μείνει και να παλέψει μαζί με 48 συμπολεμιστές του σε μία απελπισμένη μάχη σώμα με σώμα, λίγες ώρες πριν συντριβούν.

Ο σοβαρά πληγωμένος στον δεξί ώμο ο Διάκος συνελήφθη από πέντε Τσάμηδες. Οι συναγωνιστές του Καλύβας και Βακογιάννης που όρμησαν ξιφήρεις να το σώσουν σκοτώθηκαν κοντά στον αρχηγό τους. Ο Διάκος μεταφέρθηκε από τους Τούρκους στην Λαμία μπροστά στον Ομέρ Βρυώνη, ο οποίος προσφέρθηκε να τον κάνει ανώτερο αξιωματικό στον οθωμανικό στρατό αν αλλαξοπιστούσε και ασπαζόταν το Ισλάμ. Ο Διάκος αρνήθηκε απαντώντας *"Εγώ Γραικός γεννήθηκα, Γραικός θε να πεθάνω"*. Ο Ομέρ πασάς έδειξε συμπάθεια προς τον Διάκο, αλλά κάποιος Χαλήλ μπέης από την πόλη ικέτευσε για την άμεση και παραδειγματική θανάτωσή του. Έτσι την επόμενη μέρα ανασκολοπίστηκε. Ο Διάκος αντιμετώπισε το μαρτυρικό του θάνατο με θάρρος. Μόνο ένα παράπονο βγήκε απ' τα χείλη του, προβλέποντας την ανάσταση του Ελληνισμού: *"Για δεσ καιρό που διάλεξε ο χάρος να με πάρει, τώρα που ανθίζουν τα κλαδιά και βγάζει η γης χορτάρι"*. Κατά τον Φιλήμονα ο Διάκος στράφηκε προς τους Αλβανούς και είπε *"Δεν βρίσκεται από σας κανένα παλληκάρι να με σκοτώσει με πιστόλα και να με γλυτώσει από τους Χαλδούπιδες!"*. Η φοβερή αυτή θανατική ποινή εκτελέστηκε στο Ζητούνι (Λαμία) στις 24 Απριλίου, την επομένη της μάχης στην Αλαμάνα. Μετά τον θάνατό του, οι Τούρκοι πέταξαν το λείψανό του σε κοντινό χαντάκι. Οι Χριστιανοί, όμως, βγήκαν κρυφά τη νύχτα και έθαψαν το σώμα του, στον χώρο που αρχίζει σήμερα η οδός Ησαΐα. Ο χώρος της ταφής του είχε λησμονηθεί και ανακαλύφθηκε από τον αντισυνταγματάρχη Ρούβαλη, το 1881. Το 1886 έγινε το πρώτο μνημόσυνό του και τοποθετήθηκε η σημερινή προτομή. Η επιτροπή εκδουλεύσεων, προηγουμένως, τον αναγνώρισε ως ανώτατο αξιωματικό πρώτης τάξης και επεδίκασε μνημιαία σύνταξη στην αδερφή του ως τον θάνατό της, το 1873.

Ο Αθανάσιος Διάκος βρήκε φρικτό μαρτυρικό θάνατο. Ένας Τούρκος παραγγέλθηκε για να του περάσει το σουβλί μέσα από το σώμα του. Ο Διάκος στήθηκε όρθιος στραμμένος προς τη Δύση για να τον καίει ο ήλιος. Γύρω του οι Τούρκοι έστησαν σε πασσάλους τα ακρωτηριασμένα κεφάλια των παλικαριών του, να τον κοιτάνε. Ο Διάκος άντεξε για πολύ το φρικτό βασανιστήριό του, βρίζοντας τους Τούρκους και τη θρησκεία τους, ενώ επαινούσε τους Έλληνες. Ζητούσε όμως νερό να πει και κανείς δεν του έδινε. Ένας από τους συντρόφους του προσπάθησε να τον απαλλάξει από το μαρτύριό του, και τον πυροβόλησε από μακριά. Αστόχησε όμως, και αντί να τον σκοτώσει, η σφαίρα του τρύπησε τον ώμο, επιδεινώνοντας το μαρτύριό του. Ο βάνουσος τρόπος θανάτου του Διάκου στα

χέρια των Τούρκων τρομοκράτησε αρχικά το λαό της Ρούμελης, αλλά η γενναία στάση του κοντά στις Θερμοπύλες τον έκανε μάρτυρα για τον απελευθερωτικό σκοπό. Ένα μνημείο στέκεται τώρα κοντά στη γέφυρα της Αλαμάνας στο Σπερχειό, το σημείο της τελικής μάχης του.

Πηγή:

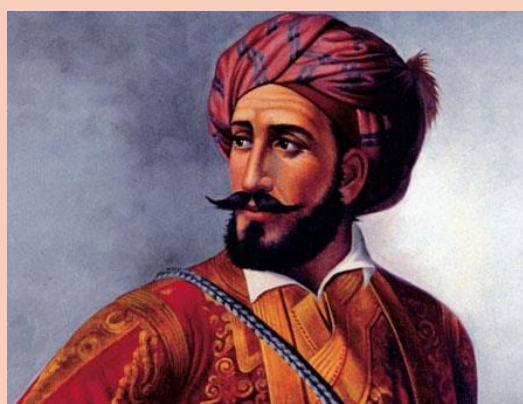
http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B8%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%94%CE%B9%CE%AC%CE%BA%CE%BF%CF%82

Μακρυγιάννης

Από τον Λάμπρο Ζ., Ε' Τάξη, 43^ο ΔΣ Πάτρας

Ο Μακρυγιάννης ήταν ένας από τους κορυφαίους αγωνιστές του '21. Γεννήθηκε στα 1797 στο Αβορίτι της Δωρίδας από φτωχούς γονείς. Το πραγματικό του όνομα ήταν Τριανταφύλλου. Κατά τη διάρκεια του αγώνα τον αποκαλούσαν «Μακρυγιάννη» για το ψηλό του ανάστημα, όνομα που το κράτησε και με αυτό παρέμεινε στην ιστορία. Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε με στερήσεις και κακουχίες, ανάμεσα στις περιπέτειες και στους κατατρεγμούς των δικών του από τους Τουρκαλβανούς. Το 1804

κατά το διωγμό των κλεφτών ο πατέρας του σκοτώθηκε και ο Μακρυγιάννης, μόλις επτά χρονών, άρχισε να δουλεύει για να συντηρήσει τον εαυτό του. Στα 1811 πάει στην Άρτα όπου και προσλαμβάνεται στη δούλεψη του πλούχοντα Αθανάσιου Λιδωρίκη. Το 1817 επιδόθηκε στο εμπόριο και χάρη στο ζήλο και την εργατικότητα του κατάφερε να αποκτήσει σημαντικά κέρδη και να καλυτερεύσει τη ζωή του.

Η εμπορική του δραστηριότητα στην Άρτα κράτησε ως το 1820. Τότε όμως τα σουλτανικά στρατεύματα τον συνέλαβαν και τον φυλάκισαν επειδή τάχα ήταν όργανο του Αλή Πασά. Ωστόσο, κατόρθωσε να δραπετεύσει, κατέφυγε στα βουνά και ακολούθησε τον αρματολό Γώγο Μπακόλα. Στο μεταξύ είχε ήδη (1820) μνηθεί στη Φιλική Εταιρεία και είχε αποφασίσει με καρδιά και νου να παλέψει για την ανάσταση της φυλής του. Στη συνέχεια στρατολόγησε το πρώτο του σώμα και έφθασε στην Αθήνα. Το 1822 διορίστηκε υποδιοικητής του Κάστρου (της Ακρόπολης) με διοικητή τον Ιωάννη Γκούρα και αρχηγό της Ανατολικής Ελλάδας τον Οδυσσέα Ανδρούτσο. Ένα χρόνο αργότερα διορίστηκε από τον Άρειο Πάγο Πολιτάρχης (αστυνόμος) των Αθηνών.

Ενώ διαρκούσε ο αγώνας των Ελλήνων κατά των Τούρκων άρχισε ο εσωτερικός κομματικός διχασμός που κατέληξε σε εμφύλιο πόλεμο με οδυνηρά επακόλουθα για την επαναστατημένη Ελλάδα. Ο Μακρυγιάννης πολέμησε και στους δύο εμφυλίους ως αντιπρόσωπος των διοικήσεων.

Στο ίδιο χρονικό διάστημα, συμμετέχει ενεργά σε μάχες που έκριναν την εξέλιξη της Επανάστασης του '21. Εξαιρετικά σημαντική υπήρξε η συμβολή του στην ιστορική για τα αποτελέσματά της μάχη των Μύλων όπου ο Ιμπραήμ Πασάς υπέστη πανωλεθρία και

αναγκάστηκε να υποχωρήσει (Ιούνιος 1825). Ένα χρόνο αργότερα, όταν ο Κιουταχής κατέλαβε την Αθήνα, ο Μακρυγιάννης οχυρώθηκε στον Σερπετζέ (Ωδείο Ηρώδη του Αττικού)και αντέταξε σθεναρή αντίσταση. Κατά τη μάχη του Σερπετζέ μετά από φοβερό αγώνα κατόρθωσε να αποκρούσει τους επιτιθέμενους και να σώσει την Ακρόπολη. Πολέμησε επίσης στην εκστρατεία της Αττικής, στις επιθέσεις της Καστέλλας και του Πειραιά που είχαν ως τελικό αποτέλεσμα την ήττα των Ελλήνων(Απρίλιος 1827)και την παράδοση της Ακρόπολης στους Τούρκους.

Βαθιά λυπημένος απ' όλα αυτά τα γεγονότα ο Μακρυγιάννης, απογοητευμένος με την κυβέρνηση και τις διχόνοιες, βασανισμένος από τις πληγές που έφερε σ' όλο του το σώμα (είχε τραυματιστεί βαριά και στη μάχη των Μύλων και στη μάχη του Σερπετζέ) απομακρύνθηκε από τη στρατιωτική και πολιτική ζωή. Με την κάθοδο του Καποδίστρια διορίζεται αρχηγός της Εκτελεστικής δύναμης στο Μοριά, θέση που του αφαιρέθηκε, όταν παρασυρμένος από τον Ιωάννη Κωλέττη χρησιμοποίησε τη στρατιωτική δύναμη που διέθετε για να επιβάλει συνταγματικό πολίτευμα στον Καποδίστρια, πράγμα που δυσaráστησε τον κυβερνήτη.

Κατά την περίοδο της αντιβασιλείας του Όθωνα ο Μακρυγιάννης κατηγορούσε την κυβέρνηση ως απολυταρχική και ζητούσε Σύνταγμα, μ' όλο που τον περιέβαλαν με ιδιαίτερη εκτίμηση και του απένειμαν το βαθμό του συνταγματάρχη. Το 1840 άρχισε να οργανώνει τον αγώνα υπέρ της επιβολής του Συντάγματος και πρωτοστάτησε στην επανάσταση της 3^{ης} Σεπτεμβρίου του 1843 για την παραχώρησή του από τη βαυαρική δυναστεία. Υπήρξε τόσο κατηγορηματικός στην προσπάθειά του για επιβολή των πραγματικών ελευθεριών ώστε κατηγορήθηκε για συνωμοσία κατά του βασιλιά , συνελήφθη (1851),δικάστηκε και καταδικάστηκε σε θάνατο. Η ποινή του μετριάστηκε σταδιακά, έμεινε στη φυλακή δυο χρόνια για να αποφυλακιστεί τελικά(1854) με τη μεσολάβηση του Δημητρίου Καλλέργη. Η υγεία του όμως από τις κακουχίες και τη βαναυσότητα της φυλακής κλονίστηκε. Έτσι ο Μακρυγιάννης απομονώθηκε στο σπίτι του κοντά στους σύλους του Ολυμπίου Διός (η συνοικία αυτή φέρει μέχρι σήμερα το όνομά του-"Μακρυγιάννη") όπου και πέθανε στις 27 Απριλίου1864. Πριν λίγες μέρες είχε προαχθεί από την τότε κυβέρνηση στο βαθμό του αντιστράτηγου!

Εκτός όμως από τις ηρωικές του πράξεις και το παράδειγμά του αυτός ο μεγάλος Έλληνας κληροδότησε στις νεότερες γενιές ένα αθάνατο μνημείο ύφους, ήθους, λόγου και περιεχομένου ,τα *Απομνημονεύματά* του. Άρχισε να τα γράφει στο Άργος (26 Φεβρουαρίου 1829) με σκοπό να διδάξει και να φρονηματίσει τους μεταγενέστερους και συνέχισε μέχρι το 1851 ώσπου η καταδίκη του και οι άλλες δραματικές περιπέτειες της ζωής του τον ανάγκασαν να σταματήσει. Σε όλη τη διάρκεια των δύσκολων καιρών φροντίζει με κάθε τρόπο να διαφυλάξει το χειρόγραφό του γιατί πιστεύει ότι και μ' αυτό τον τρόπο κάνει το καθήκον του απέναντι στον τόπο και την ιστορία του. Η αποκατάσταση και δημοσίευση (1907) των *Απομνημονευμάτων* οφείλεται Γιάννη Βλαχογιάννη που με εξαιρετική φροντίδα επιμελήθηκε και εξέδωσε το έργο του στρατηγού Μακρυγιάννη.

Το έργο στην αρχή πέρασε σχεδόν απαρατήρητο. Εκτός από τον Παλαμά κανείς σχεδόν δεν αντιλήφθηκε τη σημασία του. Έπρεπε να περάσουν πολλά χρόνια για ν' ασχοληθούν μαζί του λογοτέχνες και κριτικοί και να φέρουν τον Μακρυγιάννη και το έργο του στο προσκήνιο της πνευματικής μας ζωής. Τι οδηγεί το Γιώργο Σεφέρη να πιστεύει πως ένα έργο σαν του Μακρυγιάννη είναι η συνείδηση ενός ολόκληρου λαού ,πως αποτελεί μια πολύτιμη διαθήκη και να θεωρεί τον Μακρυγιάννη μαζί με τον Παπαδιαμάντη ως τους μεγαλύτερους πεζογράφους της Ελληνικής Λογοτεχνίας; Το ότι αποτυπώνοντας το βίο του πάνω στο χαρτί ξεδιπλώνει ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής του ελληνισμού, ότι η ιστορία του είναι

περισσότερο από μια ιστορία γεγονότων. Είναι μια ιστορία των συναισθημάτων του λαού του...πως αυτός ο αγράμματος και ταπεινός για την αμάθειά του μέσα από αυτό το απελέκητο γράψιμο αναδεικνύει μια σπάνια καλλιέργεια και ευαισθησία...πως πέρα από την καταγραφή σημαντικών ιστορικών γεγονότων ,την κριτική που ασκεί, τον αντίλογο στο ψεύδος και την υποκρισία, τη δίψα για δικαιοσύνη, μας προσφέρει ένα μεγάλο μάθημα εθνικής αυτογνωσίας .Κι όλα τούτα χαράζοντας στο χαρτί τη γλώσσα που μιλάει με τη ρουμελιώτικη προφορά, αποτυπώνοντας την ίδια του τη φωνή με σοφία, εκφραστική αμεσότητα και απλότητα και με τη μαστοριά του προικισμένου λαϊκού αφηγητή.

Πηγή: <http://www.ekebi.gr/Fakeloi/makrygiannis/biografia.htm>

Οδυσσέας Ανδρούτσος

Από τον Βασίλη Ζ., Ε' Τάξη, 43^ο ΔΣ Πάτρας

Από τους επιφανέστερους στρατιωτικούς ηγέτες της Επανάστασης του '21. Έπεσε θύμα των εμφύλιων διαμαχών κατά τη διάρκεια του Αγώνα και σκοτώθηκε από χέρι ελληνικό.

Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος γεννήθηκε στην Ιθάκη το 1788 και ήταν ο μονακριβος γιος του ξακουστού αρβανίτη αρματολού της Ρούμελης Αντρέα Βερούση ή Καπετάν Ανδρούτσου και της Ακριβής Τσαρλαμπά, κόρης προεστού της Πρέβεζας. Στο νησί του Οδυσσεά είχε καταφύγει η μητέρα του για να γλιτώσει από την καταδίωξη των Τούρκων, επειδή ο πατέρας του είχε ακολουθήσει τον θαλασσομάχο Λάμπρο Κατσώνη στις

ανά το Αιγαίο περιπέτειές του. Εκεί βαφτίστηκε το 1792 από τη γυναίκα του Κατσώνη, Μαρουδιά, που για τον ίδιο λόγο είχε ζητήσει κι αυτή άσυλο στο νησί. Προς τιμή του ομηρικού ήρωα, του δόθηκε το όνομα Οδυσσέας. Ο ίδιος, όμως, πατρίδα του θεωρούσε την πατρίδα του πατέρα του, τις Λιβανάτες της Λοκρίδας.

Όταν ο Αλή Πασάς έμαθε πως ο φίλος του καπετάν Ανδρούτσος, που εν τω μεταξύ είχε αποκεφαλιστεί από τους Τούρκους το 1797, άφησε γιο, τον πήρε κοντά του στην αυλή του στα Γιάννενα, που αποτελούσε τότε σπουδαίο στρατιωτικό σχολείο, στο οποίο μαθήτευσαν αρκετοί Έλληνες αγωνιστές του '21. Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον μεγάλωσε ο μικρός Οδυσσέας. Εκεί έμαθε τα πρώτα γράμματα και να μιλάει ιταλικά και αρβανίτικα. Η σωματική του δύναμη ήταν παροιμιώδης και διηγούνται αναρίθμητα κατορθώματά του. Κάποιος βιογράφος του γράφει, ότι «επήδα ως έλαφος, έτρεχεν ως ίππος και ίππευεν ως Κένταυρος».

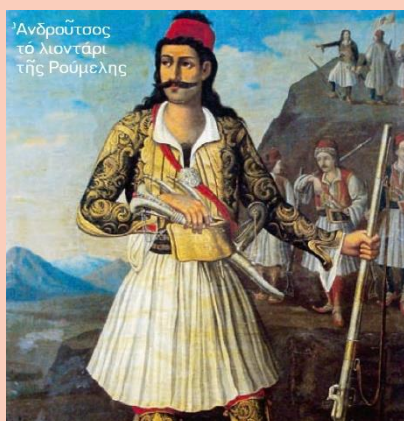
Το 1816 ο Αλή Πασάς τον έστειλε αρματολό στη Λειβαδιά, αφού τον πάντρεψε πρώτα με την Ελένη Καρέλη. Εκεί έμεινε ως τις παραμονές του 1821. Τον Οκτώβριο του 1820, μετά από διαμάχη με τους τοπικούς άρχοντες, έφυγε και τη θέση του πήρε ο Αθανάσιος Διάκος. Από το 1818 ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας και ένθερμος υποστηρικτής του Αγώνα.

Μόλις ξέσπασε η Επανάσταση βρέθηκε αμέσως στις πρώτες γραμμές του Αγώνα και ανέλαβε να ξεσηκώσει τους Έλληνες της Ανατολικής Ρούμελης. Στις 8 Μαΐου του 1821 κλείνεται με άλλους 117 πολεμιστές στο Χάνι της Γραβιάς και χαρίζει στον Αγώνα μία από τις πιο δοξασμένες μάχες, που τον επέβαλε ως τον στρατιωτικό αρχηγό της Ρούμελης. Η νίκη του Ανδρούτσου στη Γραβιά έσωσε την επανάσταση από βέβαιο κίνδυνο, καθώς ο Ομέρ Βρυώνης με 8.000 άνδρες βάδιζε ακάθεκτος προς την εξεγερμένη Πελοπόννησο.

Το 1822 φθάνει στην Αθήνα και αναλαμβάνει τη διοίκηση του κάστρου της Ακρόπολης, με φρούραρχο τον Γιάννη Γκούρα. Στην Ακρόπολη έκανε διάφορα οχυρωματικά έργα και την εξασφάλισε με νερό που δεν είχε. Στο μεταξύ, νέα εχθρικά σώματα πλημμύρισαν τη Ρούμελη. Κι επειδή ο Οδυσσεύς δεν είχε αρκετές δυνάμεις να αντισταθεί, αναγκάστηκε να συνθηκολογήσει μαζί τους. Ήταν τα λεγόμενα «καπάκια» (προφορικές συμφωνίες), ένα τέχνασμα για να κερδίσει χρόνο, το οποίο όμως παρεξηγήθηκε από τους εχθρούς του (κοτσαμπάσηδες της Ανατολικής Ρούμελης και Ιωάννης Κωλέττης), που δεν τον συμπαθούσαν, λόγω της μεγάλης επιρροής που ασκούσε στο λαό.

Ο Ανδρούτσος, οργισμένος από τη συμπεριφορά των πολιτικών, παραιτείται και η κυβέρνηση στέλνει τον Νούτσο και τον Παλάσκα να τον αντικαταστήσουν. Υποψιαζόμενος ότι οι δύο απεσταλμένοι της κυβέρνησης έρχονται να τον σκοτώσουν, χάνει την ψυχραιμία του και με την ανοχή του οι άνδρες του τους σκοτώνουν. Ο Κωλέττης τον επικηρύσσει για 5.000 γρόσια και ο Υπουργός Εκκλησιαστικών επίσκοπος Ανδρούσης Ιωσήφ τον αφορίζει. Όμως, η κάθοδος του Δράμαλη αναγκάζει την κυβέρνηση να ανακαλέσει την επικήρυξη και τον αφορισμό του Ανδρούτσου, ο οποίος αναλαμβάνει ξανά δράση. Δεν κατορθώνει να εμποδίσει την κάθοδο του Οθωμανού πολέμαρχου στην Πελοπόννησο, αλλά δεν αφήνει να περάσουν εφοδιοπομπές και ενισχύσεις για τη στρατιά του.

Μετά την καταστροφή του Δράμαλη, ο Ανδρούτσος επέστρεψε στην Αθήνα και ίδρυσε δύο σχολεία στην Αθήνα και κάλεσε τον Κοραή από την Ευρώπη και τον Βάμβα από την Κεφαλλονιά να έρθουν να διδάξουν, χωρίς να εισακουσθεί. Γρήγορα, νέες στρατιωτικές επιχειρήσεις τον έκαναν να φύγει από την Αθήνα για την Ανατολική Ρούμελη. Τον Νοέμβριο του 1822 ηττάται από τον Κιοσέ Μεχμέτ στο Δαδί και παραλίγο να αιχμαλωτισθεί, ενώ τον Ιούλιο του 1823 ανακόπτει στη Βοιωτία την εκστρατεία του Γιουσούφ Περκόφτσαλη Πασά.

Ο ηρωισμός του, το προοδευτικό του πνεύμα και το ομηρικό του όνομα, στάθηκαν αφορμή να θέλουν να τον γνωρίσουν όλοι οι Ευρωπαίοι φιλέλληνες που κατέβηκαν στην επαναστατημένη Ελλάδα. Με πολλούς από αυτούς συνεργάστηκε για διάφορα κοινωφελή έργα και τον φίλο του λόρδου Βύρωνα, τον Άγγλο Έντουαρντ Τρελόνη, τον έκανε γαμπρό του, δίνοντάς του την ετεροθαλή αδελφή του Ταρσίτσα.

Η διαμάχη του και ο παραγκωνισμός του από τους αντιπάλους του ανάγκασαν τον πεισματάρη και οξύθυμο πολέμαρχο να πάρει τους άνδρες του και να έλθει στη Βοιωτία στις αρχές του 1825. Εκεί προέβη σε νέα «καπάκια» με τους Τούρκους, με σκοπό να εκβιάσει την κυβέρνηση, χωρίς όμως να προδώσει την επανάσταση. Οι εχθροί του βρήκαν μία ακόμη ευκαιρία να χαρακτηρίσουν την πράξη του αντεθνική και τον ίδιο προδότη. Η κυβέρνηση έστειλε εναντίον του ισχυρή στρατιωτική δύναμη, με

αρχηγό τον παλαιό του φίλο Γιάννη Γκούρα, που από καιρό είχε γίνει ο προσωπικός του εχθρός.

Ο Οδυσσέας, αποφεύγοντας συστηματικά κάθε συμπλοκή με τα κυβερνητικά σώματα για να μη χυθεί πολύτιμο αδελφικό αίμα, αποτραβήχτηκε στις Λιβανάτες. Ύστερα από μερικές μικροσυμπλοκές στις αρχές Απριλίου παραδόθηκε στον Γκούρα (7 Απριλίου 1825), με τη ρητή υπόσχεση ότι θα τον έστελνε στην Πελοπόννησο για να δικαστεί από τη Διοίκηση.

Ο Γκούρας, όμως, δεν κράτησε την υπόσχεσή του. Τον φυλάκισε στην Αθήνα, πάνω στην Ακρόπολη. Επειδή, στο μεταξύ, ξεσηκώθηκαν διάφοροι αγωνιστές, με πρώτο τον Καραϊσκάκη, για την άδικη κακομεταχείριση του Ανδρούτσου κι επειδή ο ίδιος ζητούσε να περάσει το συντομότερο από δίκη, ο Γκούρας πρόσταξε να τον θανατώσουν στις 5 Ιουνίου του 1825.

Για να καλύψουν το έγκλημά τους πέταξαν το πτώμα του στο λιθόστρωτο του Ναού της Απτέρου Νίκης και διέδωσαν πως ο φυλακισμένος προσπάθησε να αποδράσει και σκοτώθηκε. Τον έθαψαν προσωρινά στην εκκλησία της Σωτήρας στο Ριζόκαστρο. Η αλήθεια δεν άργησε να αποκαλυφθεί και η ιστορία τον αποκατέστησε ηθικά, τοποθετώντας τον ανάμεσα στους κορυφαίους ήρωες του της Ελληνικής Επανάστασης. Μα και το κράτος τον δικαίωσε. Το 1865 έγινε με μεγάλη επισημότητα και στρατιωτικές τιμές η μετακομιδή των οστών του στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών, όπου σήμερα υπάρχει ο τάφος του.

ΠΗΓΗ: <http://www.sansimera.gr/biographies/840#ixzz3V6McRCkr>

Μαντώ Μαυρογένους

Από τους Αθηνά Γ., Όλγα Κ., Εβίνα Μ., Παναγιώτη Σ. και Νεφέλη Τ., Ε΄ Τάξη, 43ο ΔΣ Πάτρας

Η μεγάλη ηρωίδα της Ελλάδας, κόρη του Νικόλαου Μαυρογένους μεγαλέμπορου που ήταν εγκατεστημένος στην Τεργέστη. Γεννήθηκε στα 1796 στο χωριό Μαρμαρά της Πάρου.

Η μάνα της ήταν Μυκονιάτισσα, θυγατέρα του Αντώνη Χατζή Μπάτη και την έλεγαν Ζαχαράτη.

Στα 1812, ο πατέρας της ανάθεσε τη μόρφωσή της στο συγγενή τους, πολυμαθέστατο πατριώτη, παπα-Μαύρο, στην Τήνο.

Με την έκρηξη της Επανάστασης του 1821 παίρνει μέρος στις συσκέψεις που γίνονται για συμμετοχή στον Ιερόν Αγώνα και αποφασίζει να πάει στην Μύκονο. Εξοπλίζει με δικές της οικονομίες δύο πλοία - με καπετάνιους τον Αζορμπα και τον Νικολή και τα στέλνει να πάρουν μέρος στον Αγώνα, μαζί μ' άλλα δύο μυκονιάτικα πλοία που εξόπλισαν Μυκονιάτες. Τον Ιούνιο του 1821 άλλα

τέσσερα μυκονιάτικα πλοία εξοπλίζονται, με προτροπή της Μαντώ, που είναι η ψυχή της Επανάστασης στην Μύκονο.

Στις 22 Οκτωβρίου 1822, με τα παλικάρια που είχε γυμνάσει, απέκρουσε και σύντριψε την δύναμη διακοσίων Τούρκων που έκαναν απόβαση στην Μύκονο. Η Μαντώ, αψηφώντας το θάνατο, αναδείχθηκε άξιος οπλαρχηγός του Ιερού Αγώνα.

Στις 10 Φεβρουαρίου 1823, επικεφαλής σώματος 800 ανδρών από Μυκονιάτες και άλλους Κυκλαδίτες, ξεκινάει από την Μύκονο. Τους εγύμνασε και εξόπλισε η ίδια σε 16 αποσπάσματα από 50 άντρες το καθένα, και με δικές τις οικονομίες εκστράτευσε εναντίον των Τούρκων στην Εύβοια, στην Θεσσαλία και στη Ρούμελη. Σε όλη την εκστρατεία η Μαντώ όχι μόνο σκορπίζει τον ενθουσιασμό και εμπνέει τους μαχητές, αλλά συμμετέχει άμεσα και πολεμάει παλικαρίσια στην πρώτη γραμμή.

Η Μαντώ πρόσφερε στον Αγώνα 700.000 γρόσια. Το 1826 έδωσε να εκπονηθούν τα κοσμήματά της και να διατεθούν προς περίθαλψη δύο χιλιάδων Μεσολογιτών που σώθηκαν από την Έξοδο.

Για τις υπηρεσίες στην Πατρίδα, της απένειμαν τον επίτιμο βαθμό του αντιστράτηγου από τον Καποδίστρια και της παραχώρησε κεντρικό σπίτι στο Ναύπλιο. Μετά την Επανάσταση, απογοητευμένη από την άτυχη ερωτική περιπέτειά της με το Δημήτριο Υψηλάντη και καταδιωγμένη από τον Ιωάννη Κωλέττη, ξαναγύρισε στη Μύκονο κι έπειτα από λίγα χρόνια πέθανε πάμφτωχη στην Πάρο στα 1840. Η κηδεία της υπήρξε πάνδημη. Τη θάψανε στο προαύλιο της Καταπολιανής. Ύστερα όμως από την αναπαλαίωση του Ναού, δεν υπάρχει ο τάφος της, όπως και τα καμπαναριά που σήμαναν το θάνατό της.

Η Μαντώ Μαυρογένους υπήρξε μια ξεχωριστή μορφή στους αγώνες του Έθνους για την εθνική Ελευθερία και Ανεξαρτησία. Αγώνιστρια και Πολέμαρχος. Ατρόμητη μαχήτρια, υπέροχος άνθρωπος, με σπάνια πνευματικά και ψυχικά χαρίσματα.

Προς τιμήν της στο παρελθόν είχε κοπεί νόμισμα δύο δραχμών με τη μορφή της. Σήμερα, για να τιμηθεί η συνεισφορά της, ένα άγαλμά της έχει στηθεί στο παλιό λιμάνι, στη μέση της πλατείας Μαντώ, που οι ξένοι την ονομάζουν Πλατεία των Ταξί!

Πηγή: http://www.mykonostour.gr/mykonos_people/manto_bio.html

Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα

Από τους Εθίνα Κ., Κωνσταντίνα Κ., Ιωάννα Π., Παναγιώτη Στ. και Γιώργο Φ., Ε' Τάξη, 43° ΔΣ Πάτρας

Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα (1771-1825), ηρωίδα, πλοιοκτήτρια και έμπορος της Ελληνικής Επανάστασης του 1821.

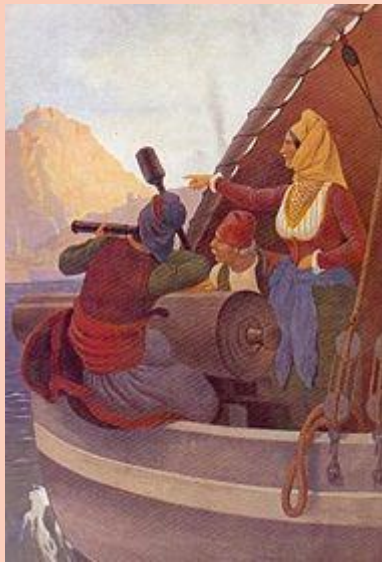
Η Μπουμπουλίνα είχε καταγωγή από την Ύδρα. Γεννήθηκε μέσα στις φυλακές της Κωνσταντινούπολης στις 11 Μαΐου του 1771 όταν η μητέρα της Σκεύω επισκέφτηκε τον φυλακισμένο από τους Τούρκους και ετοιμοθάνατο άντρα της, Σταυριανό

Πινότση. Μετά τον θάνατο του Πινότση στη φυλακή, μητέρα και κόρη επιστρέφουν στην Ύδρα. Αργότερα η μητέρα της Λασκαρίνας παντρεύεται για δεύτερη φορά με τον Σπετσιώτη καπετάνιο Δημήτριο Λαζάρου ή Ορλώφ (το Ορλώφ παρατσούκλι της εποχής λόγω της συμμετοχής του στα Ορλωφικά) και έτσι η Λασκαρίνα εγκαταστάθηκε πλέον στις Σπέτσες.

Η Λασκαρίνα έκανε δυο γάμους, τον πρώτο στα 17 της χρόνια με τον Δημήτριο Γιάννουζα και τον δεύτερο στα 30 της με τον Δημήτριο Μπούμπουλη. Και οι δυο όμως σύζυγοί της, Σπετσιώτες καπεταναίοι, σκοτώθηκαν σε ναυμαχίες με πειρατές. Από τον Μπούμπουλη πήρε και το όνομα και έγινε γνωστή ως «Μπουμπουλίνα».

Το έτος 1811 βρίσκει την Μπουμπουλίνα δύο φορές χήρα, μητέρα επτά παιδιών και κληρονόμο μιας πολύ μεγάλης περιουσίας σε πλοία, μετρητά και ακίνητα. Πήρε λοιπόν τα ηνία της οικογένειας και κατάφερε να αυξήσει την περιουσία της και να μεγαλώσει τα παιδιά της. Αρχικά έγινε μέτοχος σε διάφορα πλοία και σιγά-σιγά ναυπήγησε και δικά της. Μεταξύ αυτών ο περίφημος και ονομαστός “Αγαμέμνων”, το πρώτο ελληνικό πολεμικό πλοίο του 1821 με μήκους 48 πήχεων και 18 κανόνια, του οποίου η ναυπήγηση κόστισε 75.000 τάλαρα.

Η Μπουμπουλίνα στο πλοίο «Αγαμέμνων», πίνακας του Γερμανού ζωγράφου Peter von Hess.

Το 1816 η Οθωμανική Αυτοκρατορία θέλησε να κατασχέσει την περιουσία της με τη δικαιολογία ότι τα πλοία του δεύτερου άντρα της συμμετείχαν με τον ρωσικό στόλο στον Ρωσοτουρκικό πόλεμο. Τότε η Μπουμπουλίνα πήγε στην Κωνσταντινούπολη όπου συνάντησε τον Ρώσο, Φιλέλληνα πρεσβευτή Στρογκόνωφ, από τον οποίο ζήτησε να την προστατέψει, επικαλούμενη τις υπηρεσίες του συζύγου της στον ρωσικό στόλο. Τότε την έστειλε στην Κριμαία στη Μαύρη Θάλασσα. Πριν όμως πάει εκεί, κατάφερε να συναντήσει τη μητέρα του Σουλτάνου Μαχμούτ Β΄, την Βαλιντέ Σουλτάνα. Η Σουλτάνα εντυπωσιάστηκε από τον χαρακτήρα της Μπουμπουλίνας και έπεισε τον γιο της να υπογράψει φερμάνι, με το οποίο δε θα άγγιζε την περιουσία της και δε θα την συλλάμβανε.

Έτσι λοιπόν, επέστρεψε στις Σπέτσες και άρχισε τις προετοιμασίες για την επανάσταση που επρόκειτο να ξεσπάσει. Η Μπουμπουλίνα είχε ήδη γίνει μέλος της Φιλικής Εταιρείας στην Κωνσταντινούπολη και ήταν η μόνη γυναίκα που μυήθηκε σε αυτή.

Στις 11 Σεπτεμβρίου 1821 κατά την άλωση της Τριπολιτσάς, η Μπουμπουλίνα βοήθησε να σωθεί το χαρέμι του Χουρσίτ Πασά με κίνδυνο της ζωής της, γιατί, όπως λέγεται, είχε υποσχεθεί στη Σουλτάνα, όταν την είχε συναντήσει στην Κωνσταντινούπολη για βοήθεια το 1816, ότι οποιαδήποτε Τουρκάλα της ζητούσε βοήθεια, αυτή θα της την έδινε.

Η Μπουμπουλίνα έπεσε νεκρή από Σπετσιώτικο βόλι στις 22 Μαΐου 1825 στο σπίτι του πρώτου άντρα της, Γιάννουζα. Αιτία ήταν μια λογομαχία της με άτομα από την

οικογένεια Κούτση λόγω της απαγωγής της κόρης του Χριστόδουλου Κούτση, Ευγενίας, από τον γιο της Μπουμπουλίνας Γεώργιο Γιάννουζα. Τα σκληρά και αμείλικτα λόγια της Καπετάνισσας ήταν αρκετά για να σπλίσουν τελικά το χέρι του αγνώστου λόγω σκότους δράστη, η ταυτότητα του οποίου είναι μέχρι και σήμερα άγνωστη. Το βόλι την πέτυχε στο μέτωπο και την άφησε αμέσως νεκρή. Έτσι η Μπουμπουλίνα, που αφιέρωσε όλη της τη ζωή για την απελευθέρωση του έθνους της, σκοτώθηκε άδοξα. Οι Ρώσοι της απένειμαν τον τίτλο της «Ναυάρχου» μετά το θάνατο της, έναν τίτλο με παγκόσμια μοναδικότητα για γυναίκα.

Το αρχοντικό της Μπουμπουλίνας στις Σπέτσες μετατράπηκε το 1991 από τον ιδιοκτήτη και απόγονο της ηρωίδας, Φίλιππο Δεμερτζή-Μπούμπουλη, σε μουσείο, το οποίο υποδέχεται πλήθος επισκεπτών.

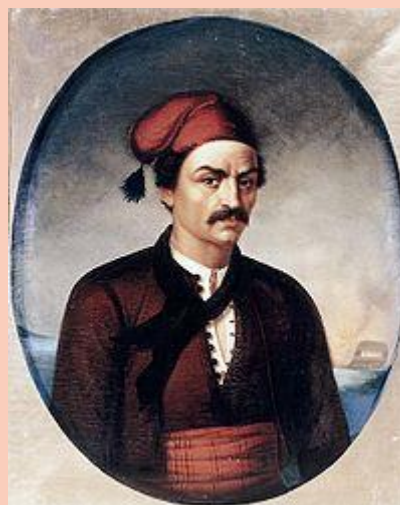
Πηγή: <http://www.hydra-tours.com/hydra-ydra/prosopa/laskarina-bouboulina.php>

Κωνσταντίνος Κανάρης

Από τους Αναστασία Α. και Βασίλη Μ., Ε΄ Τάξη, 43^ο ΔΣ Πάτρας

Ηγετική μορφή του '21, στρατιωτικός και πολιτικός. Γεννήθηκε το 1793 ή το 1795 στα Ψαρά, στους κόλπους μιας οικογένειας με μεγάλη ναυτική παράδοση. Ο πατέρας του Μιχαήλ ή Μικές Κανάργιος ή Κανάριος διατέλεσε επανειλημμένα δημογέροντας του νησιού και από τον γάμο του με τη Μαρία απέκτησε τρία αγόρια, τον Αναγνώστη, τον Γεώργιο και τον Κωνσταντίνο.

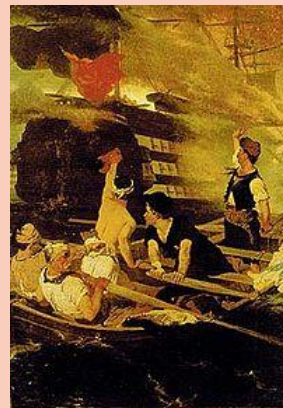

Ο Κωνσταντής έμεινε ορφανός από μικρός και ακολούθησε το ναυτικό επάγγελμα με το επίθετο Κανάρης. Δούλεψε ως μούτσος στο μπρίκι του θείου του Δημήτρη Βουρέκα, που μετέφερε Σουλιώτες από την Πάργα στη Λευκάδα και έμαθε τα μυστικά της θάλασσας. Μετά τον θάνατο του θείου, ανέλαβε καπετάνιος του πλοίου του, με το οποίο πραγματοποίησε πολλά εμπορικά ταξίδια στη Μεσόγειο. Σε ηλικία 22 ετών παντρεύτηκε τη Δέσποινα Μανιάτη, κόρη γνωστής ναυτικής οικογένειας των Ψαρών, με την οποία απέκτησε επτά παιδιά.

Ο Κανάρης δεν φαίνεται να είχε μνηθεί στη Φιλική Εταιρεία, αλλά όταν ξέσπασε η Επανάσταση, ήταν από τους πρώτους που έλαβαν μέρος στον Αγώνα. Κατατάχθηκε ως απλός ναύτης στον ψαριανό στολίσκο, που συγκρότησε ο φίλος του Νικολής Αποστόλης. Από τις πρώτες επιχειρήσεις άρχισε να εξειδικεύεται στα πυρπολικά και να γίνεται ο φόβος και ο τρόμος του τουρκοαιγυπτιακού στόλου. Η φήμη του γρήγορα ξεπέρασε τα στενά όρια του ελληνικού χώρου και έγραψαν γι' αυτόν ο λόρδος Βύρων, ο Βίκτωρ Ουγκώ, ενώ ο

Άγγλος ιστορικός Γκόρντον σημείωνε «είναι ο πιο έξοχος εκπρόσωπος του ηρωισμού, που η Ελλάδα όλων των εποχών μπορεί να υπερηφανεύεται».

Ο Κανάρης κέρδισε την εκτίμηση και των συναγωνιστών του και για τη σωφροσύνη του χαρακτήρα του. Γι' αυτό ανήλθε και στα υψηλότερα αξιώματα της Πολιτείας μετά την απελευθέρωση. Το 1827 αντιπροσώπευσε τα Ψαρά στην Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας και ήταν ένας από τους πιο θερμούς υποστηρικτές του Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος τον χρησιμοποίησε για την καταστολή των διαφόρων ανταρσιών στη Μάνη και την Ύδρα. Μετά τη δολοφονία του Κυβερνήτη, αποσύρθηκε από την ενεργό δράση και εγκαταστάθηκε στην Ερμούπολη της Σύρου.

Κατά την Οθωνική περίοδο ανακλήθηκε στην υπηρεσία και έφθασε μέχρι τον βαθμό του υποναυάρχου. Κατόπιν διορίστηκε γερουσιαστής και αναμίχθηκε στην πολιτική με το Ρωσικό Κόμμα. Συμμετείχε στην επαναστατική κίνηση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843, που ανάγκασε τον Όθωνα να παραχωρήσει Σύνταγμα. Μέχρι την έξωση του Όθωνα χρημάτισε επανειλημμένα υπουργός και δύο φορές πρωθυπουργός (16 Φεβρουαρίου 1844 - 30 Μαρτίου 1844, 15 Οκτωβρίου 1838, 12 Δεκεμβρίου 1849). Το 1862 ήταν ένας από τους βασιικούς εκπροσώπους της αντιοθωνικής κίνησης. Όταν ο βασιλιάς, σε μια προσπάθειά του να τον προσεταιρισθεί, του ανέθεσε για τρίτη φορά την πρωθυπουργία, αυτός δεν δίστασε να καταθέσει την εντολή, επειδή ο Όθων δεν ενέκρινε ορισμένους από τους υπουργούς του.

Μετά την έξωση του Όθωνα, ορίστηκε μέλος της τριανδρίας Βούλγαρη, Κανάρη, Ρούφου και το 1863 πήγε στη Δανία ως ένας από τους αντιπροσώπους του Έθνους για να προσφέρει το στέμμα στον βασιλιά Γεώργιο Α'. Στη συνέχεια ανέλαβε υπουργός Ναυτικών στην κυβέρνηση Ρούφου και δύο φορές πρωθυπουργός (5 Μαρτίου 1864 - 16 Απριλίου 1864, 27 Ιουλίου 1864 - 2 Μαρτίου 1865). Κατόπιν αποσύρθηκε της πολιτικής και ιδιώτευσε στο σπίτι του στην Κυψέλη (Κυψέλης 56), όπου καθημερινά δεχόταν φίλους και θαυμαστές του. Στις 26 Μαΐου 1877, σε ηλικία 82 ετών, επανήλθε στην πολιτική και ανέλαβε πρωθυπουργός στην οικουμενική κυβέρνηση που σχηματίστηκε για να αντιμετωπίσει τις ενδεχόμενες συνέπειες από τον Ρωσοτουρκικό Πόλεμο. Ο «ναύαρχος», όπως τον αποκαλούσε ο λαός, πέθανε επί των επάλξεων της πολιτικής στις 2 Σεπτεμβρίου 1877 και κηδεύτηκε με μεγαλοπρέπεια στο Α' Νεκροταφείο.

Πηγή: <http://www.sansimera.gr/biographies/341#ixzz3V6EjSaa5>

Μάρτης (βραχιολάκι)

Από τους μαθητές της Ε΄ Τάξης, 43ο ΔΣ Πάτρας

Φτιάξαμε και εμείς «μαρτάκια», όπως άλλωστε συνηθίζεται όταν μπαίνει ο μήνας Μάρτης, και τα βάλαμε στα χέρια μας.

Παντού στην Ελλάδα επικρατεί η συνήθεια να δένουμε στο αριστερό, ή και στα δύο χέρια λίγο πιο πάνω από τον καρπό, ένα βραχιολάκι από κόκκινη και λευκή κλωστή. Η κλωστή αυτή μπαίνει στην πρώτη Μαρτίου, και πέφτει από μόνη της, ή βγαίνει την τελευταία μέρα του Μαρτίου, από όπου και πήρε το όνομα «Μάρτης». Στην Βουλγαρία, το βραχιολάκι αυτό αποτελείται από χοντρότερα σχοινιάκια για τους άνδρες και πολύ πιο λεπτά για τις γυναίκες.

Είναι ένα έθιμο σύμφωνα με το οποίο αυτός που φορά το Μάρτη, κυρίως τα μικρά παιδιά, προστατεύονται είτε από ασθένειες γενικά ή «για να μην τα κάψει ο ήλιος» / για να «μην τα μαυρίζει ο ήλιος» ή για να «μην τα πιάνει το μάτι». Συμβολικά το λευκό και το κόκκινο χρώμα το συναντάμε συχνά στη δεισιδαιμονία όταν είναι να αποτρέψουμε κάποιο κακό. Αυτό μνημονεύεται και από τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς. Οι Βυζαντινοί αναφέρουν τη χρήση βαμμένης κλωστής κατά της βασκανίας. Στα Ελευσίνα μυστήρια κατά την αρχαιότητα οι νεαροί μύστες φόραγαν κρόκους στο δεξί χέρι και στο πόδι. Πρόκειται λοιπόν για έθιμο πανάρχαιο, ή όμοιο πανάρχαιων εθίμων.

Το ιδιότυπο αυτό ασπροκόκκινο βραχιολάκι όταν έφευγε ο Μάρτιος στην κεντρική Ελλάδα τουλάχιστον το έβγαζαν και το κρεμούσαν στο πιο ψηλό κλαδί των δένδρων που ήταν πλησίον στα σπίτια με τις χελιδονοφωλιές και αυτό γιατί: Ο Μάρτιος είναι ο μήνας της εαρινής μετανάστευσης πτηνών από την Αφρικανική ήπειρο στην Ελλάδα κυρίως και στα Βαλκάνια κατ' επέκταση.

Τα πτηνά αυτά μεταφέρουν συχνότατα ασθένειες των θερμότερων κλιμάτων που με την αυξημένη υγρασία της άνοιξης επωάζονται. Στη λαογραφία αναφέρεται πως τα παιδιά πρέπει να σέβονται, να αγαπούν και να μην πειράζουν τα χελιδόνια επειδή λειτουργούσαν ως «οικόσιτα» πτηνά που έκτιζαν τις φωλιές τους στους τοίχους των σπιτιών με το σκεπτικό ότι ήταν χρήσιμα εξολοθρεύοντας τα έντομα, κυρίως κουνούπια, που ήταν βλαβερά για τον άνθρωπο και τα οποία κουνούπια τα ίδια τα χελιδόνια μετέφεραν στο πτίλωμα τους από το ταξίδι τους από την Αφρική. Ο ένας λόγος ήταν εν μέρει αυτός, ο δεύτερος λόγος ήταν ότι οι παλαιότεροι γνώριζαν για τις ασθένειες αυτές και δεν ήθελαν τα παιδιά τους.

Μαζί με τα υγιή χελιδόνια και άλλα πουλιά μεταναστεύουν και ασθενή. Ειδικά το ασθενές χελιδόνι εάν δει κόκκινο χρώμα το αποφεύγει και δεν πλησιάζει, αντιθέτως το υγιές χελιδόνι μαζεύει την ασπροκόκκινη κλωστή που την βρίσκει στο ψηλό κλαδί του δένδρου και την μεταφέρει στην φωλιά του για να αποτρέψει την χρήση της από τον

ασθενή εισβολέα και να κλωσήσει τα υγιή αυγά του. Για τον λόγο αυτό της υγείας οι παλαιότεροι είχαν σκαρφιστεί την χρησιμότητα των χελιδονιών, κυρίως, και απέτρεπαν τα παιδιά να παίζουν μαζί τους και να πλησιάζουν τις χελιδονοφωλιές.

Το βραχιολάκι αυτό το βγάζουν στο τέλος του μήνα, ή το αφήνουν πάνω στις τριανταφυλλιές όταν δουν το πρώτο χελιδόνι, για να τον πάρουν τα πουλιά και να τον χρησιμοποιήσουν για να χτίσουν την φωλιά τους.

Αν το Πάσχα πέσει μέσα στον Μάρτη, τον καίνε στην λαμπάδα της Ανάστασης.

Χελιδονίσματα

Από τον Παναγιώτη Στ., Ε' Τάξη, 43ο ΔΣ Πάτρας

Σε πολλές περιοχές της χώρας μας, την πρώτη Μαρτίου ή στις 21 Μαρτίου, ημέρα της εαρινής ισημερίας, τα παιδιά γυρνάνε στα σπίτια κρατώντας ένα αρθρωτό ομοίωμα χελιδονιού, την «χελιδόνα», και τραγουδούν ένα είδος καλάντων, τα χελιδονίσματα. Το έθιμο της χελιδόνας, έχει τις ρίζες του στην αρχαία Ελλάδα, και επιβιώνει μέχρι τις μέρες μας σε πολλά μέρη της Ελλάδας όπως Ήπειρο, Μακεδονία, Θράκη και Δωδεκάνησα.

Την «χελιδόνα» σε κάποιες περιοχές την στολίζουν με φύλλα κισσού, που είναι χαρακτηριστικό της αειθαλούς βλάστησης, σε άλλες, με ζουμπούλια ή άλλα ανοιξιάτικα λουλούδια, κι αλλού της κρεμούν κουδουνάκια και πολύχρωμα χαρτιά.

Οι «Χελιδονιστές», οι οποίοι ήταν κυρίως παιδιά αλλά και σε κάποιες περιπτώσεις ενήλικες, γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι τραγουδώντας τραγούδια για τον ερχομό των χελιδονιών. Παλιά, οι νοικοκυρές έδιναν στα παιδιά λάδι, κρασί, αλεύρι, σιτάρι, αυγά και σε λίγες περιπτώσεις χρήματα. Τα λεφτά καθώς και ότι προϊόντα μάζευαν τα παιδιά τα αφιέρωναν στην εκκλησία.

Κάποια «χελιδονίσματα» χαιρετίζουν το έαρ, την άνοιξη και απαγγέλλουν στίχους, για να διώξουν τον χειμώνα ή τον τελευταίο μήνα του, τον Φλεβάρη.

Πηγή:

<http://www.tovoion.com/products/a%CF%86%CE%B9%CE%B5%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B1%3A%20%CE%BF%20%CE%BC%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%B7%CF%83%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CF%84%CE%B1%20%CF%87%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%B4%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1/>

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

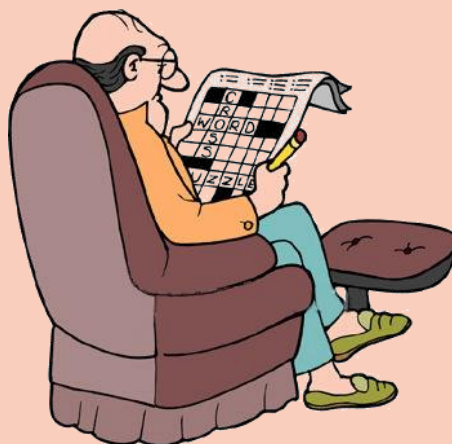
Από τους μαθητές της Ε' Τάξη, 43^ο ΔΣ Πάτρας

Μπορείς να βρεις **11 λέξεις** οριζόντια και κάθετα σχετικές με τον **Μάρτη**;

Π	Α	Ρ	Ε	Λ	Α	Σ	Η	Φ	Γ	Ρ	Α	Ε	Τ	Υ	Ο	Κ
Δ	Ν	Υ	Δ	Ρ	Ζ	Μ	Ο	Ι	Τ	Θ	Ε	Ρ	Φ	Α	Ι	Ο
Σ	Ο	Θ	Α	Μ	Α	Υ	Ρ	Ο	Γ	Ε	Ν	Ο	Υ	Σ	Ξ	Λ
Γ	Ι	Ε	Σ	Χ	Α	Ζ	Δ	Ο	Ι	Ο	Τ	Ε	Ρ	Ν	Γ	Ο
Ρ	Ξ	Κ	Τ	Ε	Π	Α	Ν	Α	Σ	Τ	Α	Σ	Η	Φ	Λ	Κ
Ν	Η	Α	Κ	Λ	Ε	Ρ	Μ	Π	Ι	Ο	Ψ	Ω	Μ	Η	Μ	Ο
Μ	Σ	Ν	Ο	Μ	Σ	Α	Α	Χ	Ζ	Κ	Ρ	Ι	Ν	Ο	Σ	Τ
Ε	Υ	Α	Γ	Γ	Ε	Λ	Ι	Σ	Μ	Ο	Σ	Γ	Α	Ε	Ω	Ρ
Β	Α	Ρ	Α	Ε	Φ	Ε	Ι	Κ	Ο	Σ	Ι	Ε	Ν	Α	Ψ	Ω
Ω	Α	Η	Γ	Β	Τ	Ξ	Μ	Κ	Ε	Υ	Θ	Ο	Ι	Υ	Κ	Ν
Ψ	Ε	Σ	Β	Η	Μ	Υ	Υ	Τ	Ε	Ξ	Κ	Λ	Π	Σ	Ι	Η
Δ	Τ	Φ	Λ	Ο	Μ	Α	Κ	Ρ	Υ	Γ	Ι	Α	Ν	Ν	Η	Σ

Οι λύσεις στην επόμενη σελίδα!

Λύσεις

Π	Α	Ρ	Ε	Λ	Α	Σ	Η	Φ	Γ	Ρ	Α	Ε	Τ	Υ	Ο	Κ
Δ	Ν	Υ	Δ	Ρ	Ζ	Μ	Ο	Ι	Τ	Θ	Ε	Ρ	Φ	Α	Ι	Ο
Σ	Ο	Θ	Α	Μ	Α	Υ	Ρ	Ο	Γ	Ε	Ν	Ο	Υ	Σ	Ξ	Λ
Γ	Ι	Ε	Σ	Χ	Α	Ζ	Δ	Ο	Ι	Ο	Τ	Ε	Ρ	Ν	Γ	Ο
Ρ	Ξ	Κ	Τ	Ε	Π	Α	Ν	Α	Σ	Τ	Α	Σ	Η	Φ	Λ	Κ
Ν	Η	Α	Κ	Λ	Ε	Ρ	Μ	Π	Ι	Ο	Ψ	Ω	Μ	Η	Μ	Ο
Μ	Σ	Ν	Ο	Μ	Σ	Α	Α	Χ	Ζ	Κ	Ρ	Ι	Ν	Ο	Σ	Τ
Ε	Υ	Α	Γ	Γ	Ε	Λ	Ι	Σ	Μ	Ο	Σ	Γ	Α	Ε	Ω	Ρ
Β	Α	Ρ	Α	Ε	Φ	Ε	Ι	Κ	Ο	Σ	Ι	Ε	Ν	Α	Ψ	Ω
Ω	Α	Η	Γ	Β	Τ	Ξ	Μ	Κ	Ε	Υ	Θ	Ο	Ι	Υ	Κ	Ν
Ψ	Ε	Σ	Β	Η	Μ	Υ	Υ	Τ	Ε	Ξ	Κ	Λ	Π	Σ	Ι	Η
Δ	Τ	Φ	Λ	Ο	Μ	Α	Κ	Ρ	Υ	Γ	Ι	Α	Ν	Ν	Η	Σ

Ανεκδοτάκια

Από τους μαθητές της Ε' Τάξης, 43^ο ΔΣ Πάτρας

Στο μάθημα της Γεωγραφίας:

- Τάκη, για δείξε μας στο χάρτη πού είναι η Αμερική.
- Εδώ!
- Μπράβο παιδί μου.
- Τώρα εσύ Νατάσσα, για πες μας, ποιος ανακάλυψε την Αμερική;
- Ο Τάκης!!!

Μαμά, γιατί σε πονάει το στομάχι; ρωτά ο μικρός.

"Γιατί είναι άδειο παιδί μου" απαντά η μαμά.

Εκείνη την στιγμή μπαίνει μία φίλη τής μαμάς.

"Μήπως έχεις καμία ασπιρίνη; Με πονάει φοβερά το κεφάλι μου" λέει.

Και ο μικρός: "Σάς πονάει κυρία γιατί είναι άδειο".....

Ο Τοτός βλέπει ένα μεθυσμένο ξαπλωμένο στο πεζοδρόμιο και τον ρωτάει...

- Γιατί πίνεις τόσο κρασί;
- Για να πνίξω τις στενοχώριες μου.
- Καλά,.....κι αν ξέρουν κολύμπι;.....

Οι συνταγές μας

Κουλουράκια νηστίσιμα

Από τον Οδυσσέα Φ., Ε' Τάξη, 43° ΔΣ Πάτρας

Υλικά:

- 2 κούπες σπορέλαιο ή ελαιόλαδο
- 2 κούπες ζάχαρη
- 1 κούπα καρύδια τριμμένα (προαιρετικά)
- 1 κούπα σταφίδες (προαιρετικά)
- 1 κούπα χυμό πορτοκαλιού
- 1 φλιτζανάκι κονιάκ
- 1 κουταλιά σούπας σόδα
- Κανέλα, γαρίφαλο τριμμένα
- Αλεύρι για όλες τις χρήσεις (όσο πάρει για να ξεκολλάει από τη λεκάνη και να είναι η ζύμη μαλακή)

Εκτέλεση:

Σε μια λεκάνη ρίχνουμε όλα τα υλικά εκτός από τη σόδα, το χυμό και το αλεύρι.

Διαλύουμε τη σόδα στο χυμό πορτοκαλιού και τη ρίχνουμε στο μείγμα. Τέλος, προσθέτουμε το αλεύρι (όσο πάρει).

Ψήνουμε τόσο, όσο να πάρουν χρώμα.

ΜΥΣΤΙΚΟ ΚΟΛΠΑΚΙ (από τη γιαγιά του Οδυσσέα)

Χτυπάμε τη ζάχαρη με το λάδι πρώτα και ρίχνουμε τα υπόλοιπα υλικά.

Καλή επιτυχία!!!

Υ.Γ. Ευχαριστούμε τη γιαγιά του Οδυσσέα που μοιράστηκε τη συνταγή της μαζί μας.

Πειρα(μα)τικά Νέα

Οι μαθητές του Ολοήμερου του Πρότυπου Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Πατρών σας ανακοινώνουν την έναρξη της συνεργασίας με τους μαθητές της Ε' τάξης του 43ου Δημοτικού Σχολείου Πατρών. Θα θέλαμε

να εκφράσουμε τη χαρά μας γι' αυτή τη συνεργασία και να καθορίσουμε τα ιαδιά της Ε' τάξης στα Πειραματικά Νέα.

Η συντακτική ομάδα

